

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 31

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Βόρεια Μακεδονία

Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Μ. Χαροκόπος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

-Απρίλιος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Προτεραιότητα για τη Βόρεια Μακεδονία ο διασυνδεδεμένος αγωγός φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ-‘MER’	4
-Επίσκεψη Διευθυντή Γραμματείας Ενεργειακής Κοινότητας κ. J. Κοραζ σε Βόρεια Μακεδονία	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	5
-Granit: Συμφωνίες αποκατάστασης δρόμων συνολικού ύψους 8,8 εκατ. ευρώ	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματοπιστηριακή αγορά	5
-Μείωση του βασικού επιτοκίου στο 2,25% (Μάρτιος 2019)	5
-Οι πολίτες προτιμούν να πληρώσουν σε μετρητά στη Βόρεια Μακεδονία	5
-Storanska Banka: Αύξηση κερδοφορίας για το 2018	6
-Τα νομίσματα των 10 και 500 δηνάρων τα πρώτα που θα εκτυπωθούν με το νέο όνομα της χώρας	6
-Συναλλαγματικά αποθέματα της Βόρειας Μακεδονίας (Ιαν. 2019)	6
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	6
-Νέοι κανονισμοί επιβάλλουν την γνωστοποίηση της σύνθεσης των υποπροϊόντων κρέατος στους καταναλωτές	6
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	6
-Νέα για την τσιμεντοβιομηχανία της Βόρειας Μακεδονίας	6
-GERRESHEIMER: Νέο εργοστάσιο της γερμανικής εταιρείας φαρμακευτικού υλικού στα Σκόπια δημιουργεί 400 νέες θέσεις εργασίας	7
-Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 12% (Ιαν. 2019)	7
-Οι τιμές βιομηχανικής παραγωγής υποχώρησαν 0,8% σε ετήσια βάση (Ιαν. 2019)	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	7
-LEONARDO: Νέα προηγμένα συστήματα αερομεταφοράς και εναέριας κυκλοφορίας επιλέγει η Βόρεια Μακεδονία	7
-Πτήσεις της Wizz Air από τα Σκόπια στο Baden-Baden και την Βρέμη	7
-Νέες πτήσεις της Wizz Air από Αχρίδα προς Μιλάνο και Μάλμε	7
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
-Από έρευνα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα των πολιτών στα Σκόπια είναι η ρύπανση	8
-Προσφυγή στην UNESCO για την κατασκευή μινιάρε ύψους 32 μ στην Αχρίδα	8
1.8 Τομέας Τουρισμού	8
-Μείωση του αριθμού των ξένων τουριστών στην Βόρεια Μακεδονία (Ιαν. 2019)	8
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (18/03/2019)	8
-Νέα αύξηση στους μισθούς 0,8% στην Βόρεια Μακεδονία (Ιαν.2019)	8
-Η αύξηση του κατώτατου μισθού αποθαρρύνει δυνητικούς επενδυτές στη Βόρεια Μακεδονία	8
-Ισραηλινά Funds εξετάζουν πιθανές επενδύσεις σε διάφορους κλάδους στη Βόρεια Μακεδονία	9
2. Οικονομικές ειδήσεις	9
-Οι ΑΞΕ στη Βόρεια Μακεδονία υπερτριπλασιάστηκαν το 2018 (Μάρτιος 2019)	9
-Ανάπτυξη οικονομίας Βόρειας Μακεδονίας κατά 2,7% το 2018: Επιτάχυνση ρυθμού ανάπτυξης το δ' τρίμηνο του 2018 - Ανάκαμψη κατασκευαστικού τομέα	9
-Επιβράδυνση των τιμών καταναλωτή τον Φεβρουάριο 2019	10
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	10
-Δημιουργία κοινής οικονομικής ζώνης μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας	10
-Προβλήματα στο διμερές εμπόριο με τη Ρωσία εξ αιτίας της αλλαγής ονόματος της χώρας	10
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	11
-Δυσκολία απορρόφησης κονδυλίων αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις της Βόρειας Μακεδονίας	11
-Η Γαλλία και η Ολλανδία εξακολουθούν να αμφιβάλλουν για την ετοιμότητα της Βόρειας Μακεδονίας να ξεκινήσει συνομιλίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση.	11
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	11
-Πύλη δημοσίευσης δεδομένων DATA.GOV.MK	11
-Σχέδιο επιστροφής ΦΠΑ από την 1 ^η Ιουνίου τ.ε.	12

-Υψηλό το ποσοστό της φτώχειας στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Υποβολή φορολογικών δηλώσεων για το 2018 έως το τέλος Μαΐου τ.ε..	12
-Παγκόσμια Έκθεσης Ευτυχίας του ΟΗΕ: Η Βόρεια Μακεδονία καταλαμβάνει την 84 ^η θέση	12
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	13
-Σύνοδος Κορυφής Ευρωπαϊκών Ελεύθερων Οικονομικών Ζωνών στα Σκόπια	13
-Επιχειρηματικό forum στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Πρωθυπουργού, κ. Α. Τσίπρα στα Σκόπια (Σκόπια, 02.04.2019)	13
-Αναφορές των ομιλητών του Επιχειρηματικού Forum	13
-B2Bs επαφές στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού forum	14

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Προτεραιότητα για τη Βόρεια Μακεδονία ο διασυνδετήριος αγωγός φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ-‘MER’

Μια σειρά συναντήσεων στη Βόρεια Μακεδονία, με στόχο την περαιτέρω προώθηση της από κοινού υλοποίησης του έργου του διασυνδετήριου αγωγού φ/α «Νέα Μεσημβρία - Σκοπίων» έγιναν από τους ανώτερους υπαλλήλους του ΔΕΣΦΑ και της κρατική Εταιρεία ‘MER’. Όπως αναφέρθηκε σε σχετική δήλωση του ΔΕΣΦΑ, εκπρόσωποι της MER JSC Skopje διαβεβαίωσαν τους αντιπροσώπους του ΔΕΣΦΑ ότι κανένα άλλο τέτοιο έργο δεν έχει λάβει άδεια στη Βόρειο Μακεδονία. Ταυτόχρονα, τόνισαν ότι το έργο αποτελεί προτεραιότητα για τη χώρα τους, καθώς θα αποτελέσει εναλλακτική πηγή εφοδιασμού με φυσικό αέριο για τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας και την ενεργειακή ασφάλεια. Επιπλέον, αναφέρθηκαν σε μία άλλη διάσταση του έργου, η οποία σχετίζεται με την προσφορά φυσικού αερίου σε άλλες βαλκανικές χώρες. Συγκεκριμένα, η ‘MER’ JSC Skopje πληροφόρησε τον ΔΕΣΦΑ ότι έχει ήδη υπογραφεί μνημόνιο Συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές του Κοσόβου για τη διασύνδεση των συστημάτων των δύο χωρών. Από την πλευρά τους, οι εκπρόσωποι του ΔΕΣΦΑ παρατήρησαν ότι το έργο διασύνδεσης έχει πλήρη υποστήριξη από τους νέους μετόχους της εταιρείας. Σημειώνεται ότι ισχύει η ελεύθερη πρόσβαση τρίτων, γεγονός που σημαίνει ότι κάθε μελλοντικός χρήστης θα είναι σε θέση να κάνει κράτηση χωρητικότητας και μεταφοράς φυσικού αερίου στη Βόρεια Μακεδονία (κατά την πρώτη φάση και ενδεχομένως σε άλλες χώρες). Το έργο, το οποίο υποστηρίζεται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει αξιοσημείωτο ενδιαφέρον για τη χρηματοδότησή του. Τέλος, αναφέρθηκε ότι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας της Ελλάδας έχει καταστήσει απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση του Έργου την πραγματοποίηση Market Test από τον ΔΕΣΦΑ, προκειμένου να αποδειχθεί ότι υπάρχει επαρκές ενδιαφέρον από τους χρήστες.

-Επίσκεψη Διευθυντή Γραμματείας Ενεργειακής Κοινότητας κ. J. Κοραč σε Βόρεια Μακεδονία

Στο πλαίσιο της περιοδείας του στις πρωτεύουσες των συμβαλλομένων μερών της Ενεργειακής Κοινότητας (ΕΚ), ο Διευθυντής της Γραμματείας της ΕΚ, κ. J. Κοραč επισκέφθηκε τη Βόρεια Μακεδονία και συμμετείχε σε ειδική συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου της χώρας. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Κοινοβουλίου, ο κ. Κοραč σημείωσε ότι η Βόρεια Μακεδονία κατέγραψε σημαντική πρόοδο, το προηγούμενο έτος, ως προς τη μεταφορά του κεκτημένου της ΕΚ στην εσωτερική νομοθεσία και εξέφρασε την αισιοδοξία του για το μέλλον της χώρας στον ενεργειακό τομέα. Όπως αναφέρεται από τα εδώ ΜΜΕ, ο Δ/ντής της Γραμματείας της ΕΚ παρατήρησε ότι υπάρχουν καθυστερήσεις στην εφαρμογή της νέας ενεργειακής νομοθεσίας, αν και αναγνώρισε ότι ο όγκος των εφαρμοστικών νόμων που πρέπει να θεσπιστούν είναι μεγάλος. Ο κ. Κοραč πραγματοποίησε (σύμφωνα με τα ΜΜΕ) ιδιαίτερη αναφορά στο ζήτημα των στρατηγικών αποθεμάτων πετρελαιοειδών, σημειώνοντας ότι τα αποθέματα της Βόρειας Μακεδονίας έχουν μειωθεί ως αποτέλεσμα της επανειλημμένης αναβολής της εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας και των προβλημάτων στη σχέση της Κυβέρνησης με τις εταιρείες ΟΚΤΑ και ‘Makpetrol’ που φυλάσσουν τα αποθέματα. Προσέθεσε, πάντως, ότι η Γραμματεία της ΕΚ έχει λάβει διαβεβαιώσεις από την Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ότι το ζήτημα θα επιλυθεί στους επόμενους μήνες και ότι θα προβλεφθεί αποζημίωση για τις εταιρείες πετρελαιοειδών που έχουν αναλάβει τη φύλαξη των αποθεμάτων. Στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), ο Δ/ντής της Γραμματείας της ΕΚ ανέφερε ότι αν και η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας έχει διαθέσει ποσό 42 εκατ. ευρώ για τη στήριξη έργων ΑΠΕ (το υψηλότερο ποσό στα Δυτικά Βαλκάνια), η χώρα φαίνεται να μην επιτυγχάνει το στόχο για συμμετοχή των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας με ποσοστό 23%, έως το 2020 (σήμερα είναι 18-19%). Προσέθεσε ότι η νέα ενεργειακή νομοθεσία περιλαμβάνει σχετικές πρόνοιες, οι οποίες όμως θα πρέπει να εφαρμοστούν. Ως προς την ενεργειακή απόδοση, η Βόρεια Μακεδονία δεν έχει ακόμα εναρμονίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ, κάτι το οποίο, όπως ανέφερε ο κ. Κοραč, αναμένεται να αλλάξει σύντομα, καθώς το σχέδιο νόμου για την ενεργειακή απόδοση είναι έτοιμο και αναμένεται να τεθεί σε διαβούλευση τις επόμενες μέρες. Στον τομέα του περιβάλλοντος, το σχετικό κεκτημένο έχει μεταφερθεί στην εσωτερική νομοθεσία. Ωστόσο, η εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου για τη Μείωση των Εκπομπών Αερίων Ρύπων είναι προβληματική. Όσον αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ο Δ/ντής της Γραμματείας της ΕΚ σημείωσε ότι η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας έχει υιοθετήσει ένα σχέδιο δράσης για τη λειτουργία των μονάδων παραγωγής Μοναστηρίου και Oslomej, αλλά είναι αμφίβολο εάν θα εφαρμοστεί, καθώς δεν υπάρχει πρόνοια για την ανάληψη των απαραίτητων

επενδύσεων. Προσέθεσε ότι αν και η συνθήκη της ΕΚ δεν προβλέπει την επιβολή ειδικού φόρου για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, η Βόρεια Μακεδονία θα πρέπει να λάβει και αυτή τη διάσταση υπ' όψιν της ως υποψήφια χώρα προς ένταξη στην ΕΕ, καθώς με τις σημερινές εκπομπές από τη μονάδα του Μοναστηρίου, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας θα αυξανόταν κατά 12% εάν εφαρμόζονταν η σχετική νομοθεσία της ΕΕ. Σημειώνεται ότι ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, κ. G. Milevski (βουλευτής του κόμματος LDP – συνεργαζόμενου με το κυβερνών 'SDSM') άσκησε κριτική στα αρμόδια επί των ενεργειακών θεμάτων στελέχη της Κυβέρνησης για την απουσία τους από την προαναφερθείσα συνάντηση. Ανέλαβε, δε, να διοργανώσει, στο πλαίσιο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, συζήτηση επί των ενεργειακών θεμάτων με τη συμμετοχή του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, κ. K. Angjushev, του Υπουργού Οικονομίας, κ. K. Bekteshi και των επικεφαλής του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς 'MEPSO' και της εταιρείας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας 'ELEM'.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Granit: Συμφωνίες αποκατάστασης δρόμων συνολικού ύψους 8,8 εκατ. ευρώ

Η κατασκευαστική εταιρεία Granit δήλωσε ότι υπέγραψε τέσσερις συμβάσεις αποκατάστασης του οδικού δικτύου με τη Δημόσια Επιχείρηση Δρόμων της Βόρειας Μακεδονίας συνολικής αξίας 543.500.000 δηνάρια (10 εκατ.\$ / 8,8 εκατ. ευρώ). Η μεγαλύτερη συμφωνία, αξίας 212,8 εκατ. δηναρίων, προβλέπει την αποκατάσταση του δρόμου Probistip - Krupishte. Οι εργασίες στο πλαίσιο της συμφωνίας πρέπει να ολοκληρωθούν εντός 550 ημερών. Επίσης, η εταιρεία υπέγραψε συμβάσεις για την αποκατάσταση των τμημάτων των δημόσιων δρόμων A2 και A3, αξίας 159.100.000 δηνάρια και 102.900.000 δηνάρια, αντίστοιχα. Η προθεσμία για την ολοκλήρωση των εργασιών είναι 458 ημέρες και 244 ημέρες αντίστοιχα. Η τελευταία συμφωνία αφορά την αποκατάσταση του οδικού τμήματος Kumanovo - Nikustak. Οι εργασίες σχετικά με τη σύμβαση των 68,7 εκατ. δηναρίων πρέπει να εκτελεστούν εντός 244 ημερών. Η Granit με έδρα τα Σκόπια ιδρύθηκε το 1952 και ιδιωτικοποιήθηκε το 1996. Οι κύριες δραστηριότητές της περιλαμβάνουν την κατασκευή και αποκατάσταση δρόμων. Η εταιρεία διαθέτει αρκετά εργοστάσια σκυροδέματος και ασφάλτου καθώς και λατομεία.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Μείωση του βασικού επιτοκίου στο 2,25% (Μάρτιος 2019)

Η Κεντρική Τράπεζα της χώρας μείωσε το βασικό επιτόκιο κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες, από 2,50 σε 2,25%. Η απόφαση λήφθηκε στις 13.3.2019 σε συνεδρίαση της Επιτροπής Επιχειρησιακής Νομισματικής Πολιτικής της Κεντρικής Τράπεζας, κατά την οποία αναθεωρήθηκαν οι βασικοί δείκτες για την εγχώρια οικονομία και οι εκτιμήσεις για τις διεθνείς και εγχώριες χρηματοπιστωτικές αγορές. Με βάση την αξιολόγηση των υφιστάμενων οικονομικών και χρηματοπιστωτικών συνθηκών, καθώς και των υφιστάμενων κινδύνων, η Επιτροπή έκρινε ότι υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω χαλάρωση της νομισματικής πολιτικής. Η απόφαση για μείωση του επιτοκίου βασίζεται σε ευνοϊκές κινήσεις στις ξένες αγορές συναλλάγματος, στην μέτρια αύξηση των εγχώριων τιμών και στην περαιτέρω χαλάρωση μέσω άλλων νομισματικών μέσων, σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της εδώ Κεντρικής Τράπεζας.

-Οι πολίτες προτιμούν να πληρώσουν σε μετρητά στη Βόρεια Μακεδονία

Οι πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας προτιμούν να πληρώνουν σε μετρητά. Παρόλο που οι νέες μέθοδοι πληρωμής, όπως η on-line και η κινητή τραπεζική, προσφέρουν πολλά προνόμια, δεν είναι ακόμα ευρέως αποδεκτές από το κοινό. Στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από την Εθνική Τράπεζα δείχνουν ότι 2.896.599 από τα περίπου πέντε εκατομμύρια συναλλαγές το Σεπτέμβριο 2018 ήταν οι συναλλαγές σε μετρητά, και 2.069.280 οι on-line συναλλαγές. Οι μέθοδοι πληρωμής μέσω διαδικτύου είναι πιο δημοφιλείς μεταξύ νομικών οντοτήτων, όπως φαίνεται από το γεγονός ότι πραγματοποίησαν τις 1.771.544 από το σύνολο των on-line συναλλαγών. Οι ιδιώτες πραγματοποίησαν μόνο 297.736 ηλεκτρονικές πληρωμές. Πάνω από 66.000 από αυτές τις ηλεκτρονικές συναλλαγές ολοκληρώθηκαν μέσω κινητών τηλεφώνων. Οι πληρωμές μέσω κινητών ακολουθούν αυξητική πορεία. Τον Ιανουάριο 2016, 13.085 on-line συναλλαγές ολοκληρώθηκαν μέσω κινητών τηλεφώνων. Ο αριθμός αυξήθηκε σε 29.367 το Δεκέμβριο. 2016. Τον Ιανουάριο 2017 οι συναλλαγές αυτές ανήλθαν σε 25.597 και αυξήθηκαν σε 54.897 συναλλαγές το Δεκέμβριο. 2017. Οι τράπεζες συνεχίζουν να επενδύουν σε νέες τεχνολογίες για να παρέχουν στους πελάτες 24ωρη εξυπηρέτηση. Σχεδόν όλες οι τράπεζες στη Βόρεια

Μακεδονία έχουν τις δικές τους εφαρμογές κινητής τηλεφωνίας. Για να προσελκύσουν περισσότερους χρήστες, προσφέρουν οφέλη, όπως μειωμένα τέλη. Ωστόσο, οι πελάτες εξακολουθούν αντιμετωπίζουν διστακτικά τις νέες μεθόδους πληρωμής, μολονότι του εξοικονομούν χρόνο και χρήμα.

-Stopanska Banka: Αύξηση κερδοφορίας για το 2018

Η Stopanska Banka Skopje του ελληνικού Τραπεζικού Ομίλου ΕΤΕ δήλωσε ότι τα μη ενοποιημένα καθαρά κέρδη της αυξήθηκαν στα 2,75 δισ. δηνάρια (50.600.000 \$ / 44.700.000 ευρώ), το 2018, από 2,04 δισ. δηνάρια το προηγούμενο έτος. Τα καθαρά έσοδα από τόκους της τράπεζας ανήλθαν σε 3,83 δισ. δηνάρια το περασμένο έτος από 3,68 δισ. δηνάρια το 2017, όπως δήλωσε η Τράπεζα των Σκοπίων. Τα καθαρά έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες αυξήθηκαν κατά την εξεταζόμενη περίοδο σε 1,0 δισ. δηνάρια από 981,8 εκατ. δηνάρια το 2017. Τα κέρδη από συναλλαγματικές διακυμάνσεις υποχώρησαν σε 105,2 εκατ. δηνάρια από 107,7 εκατ. δηνάρια, ενώ τα λοιπά λειτουργικά έσοδα αυξήθηκαν στα 560,5 εκατ. δηνάρια από 480,8 εκατ. δηνάρια. Τα έξοδα προσωπικού του Τράπεζας αυξήθηκαν στα 869,8 εκατ. δηνάρια από 201,1 εκατ. δηνάρια το 2017, ενώ τα άλλα λειτουργικά έξοδα παρέμειναν σταθερά στο 1 δισ. δηνάρια.

-Τα νομίσματα των 10 και 500 δηναρίων τα πρώτα που θα εκτυπωθούν με το νέο όνομα της χώρας

Σύμφωνα με τις εντολές της Διοικήτριας της Κεντρικής Τράπεζας, κας Anita Angelovska Bezonska, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα, οι επόμενες εκδόσεις των χαρτονομισμάτων των 10 και 500 δηναρίων θα εκτυπωθούν με το νέο όνομα της Εθνικής Τράπεζας, ήτοι «Εθνική Τράπεζα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας». Τα χαρτονομίσματα με το νέο όνομα της χώρας, θα τυπωθούν διαδοχικά το επόμενο έτος, και τα παλαιά θα έχουν ισχύ πέντε ετών ή έως ότου αποσυρθούν από την κυκλοφορία. Λόγω της πολυπλοκότητας της διαδικασίας, η Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να προβεί σε ανάλυση και σχέδιο των αναγκαίων δραστηριοτήτων για τη σταδιακή αντικατάσταση των χαρτονομισμάτων, με εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα, εντός των τακτικών νέων εκδόσεων, λαμβάνοντας υπόψη τη μακροοικονομική σταθερότητα. Τα πρώτα νέα χαρτονομίσματα με το νέο όνομα της Εθνικής Τράπεζας θα μπορούσαν να κατασκευαστούν στις αρχές του 2020 και, στη συνέχεια, σταδιακά, να αντικατασταθούν πλήρως τα παλαιά, εντός 5 ετών από την έναρξη του σχετικού κεφαλαίου της ΕΕ.

-Συναλλαγματικά αποθέματα της Βόρειας Μακεδονίας (Ιαν. 2019)

Τα συναλλαγματικά αποθέματα της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκαν στα 2,62 δισ. Ευρώ (3 δισ. Δολ.) στα τέλη Ιανουαρίου 2019, από 2,33 δισ. ευρώ το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία. Σε μηνιαία βάση, τα αποθεματικά συναλλαγματικών διαθεσίμων της Κεντρικής Τράπεζας αυξήθηκαν κατά 0,1% τον Ιανουάριο τ.ε..

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Νέοι κανονισμοί επιβάλλουν την γνωστοποίηση της σύνθεσης των υποπροϊόντων κρέατος στους καταναλωτές

Οι καταναλωτές θα γνωρίζουν πλέον την σύνθεση των υποπροϊόντων κρέατος και ειδικότερα την περιεκτικότητα σε νερό, πρωτεΐνες και πρόσθετα στο συσκευασμένο αλεσμένο κρέας και σε ημικατεργασμένα κεμπάπ και μπιφτέκια που πωλούνται στα κρεοπωλεία. Σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς που θα τεθούν σε ισχύ την 1η Μαΐου τ.ε., εκτός από το ποσό των πρωτεϊνών, θα πρέπει επίσης να αναφέρεται το ποσό του κολλαγόνου και εάν τα προϊόντα έχουν γίνει από νωπό ή κατεψυγμένο κρέας.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Νέα για την τσιμεντοβιομηχανία της Βόρειας Μακεδονίας

Το εργοστάσιο παραγωγής τσιμέντου Usje, του Ελληνικού Ομίλου Τσιμεντών Τιτάν, ανέφερε ότι τα μη ενοποιημένα καθαρά κέρδη του μειώθηκαν κατά 4%, σε ετήσια βάση το 2018, σε 16,3 εκατ. ευρώ. Τα συνολικά λειτουργικά έσοδα της εταιρείας ανήλθαν σε 75 εκατ. ευρώ το 2018, από 74 εκατ. ευρώ το 2017. Οι πωλήσεις της εγχώριας αγοράς αυξήθηκαν κατά 3% στα 47 εκατ. ευρώ, ενώ οι πωλήσεις στο εξωτερικό μειώθηκαν κατά 3% στα 24 εκατ. ευρώ.

-GERRESHEIMER: Νέο εργοστάσιο της γερμανικής εταιρείας φαρμακευτικού υλικού στα Σκόπια δημιουργεί 400 νέες θέσεις εργασίας

Ο κορυφαίος προμηθευτής της παγκόσμιας φαρμακευτικής και υγειονομικής περίθαλψης Gerresheimer AG θα κατασκευάσει ένα νέο εργοστάσιο στα Σκόπια, σύμφωνα με δηλώσεις του Πρωθυπουργού κ. Zaev, δημιουργώντας 400 νέες θέσεις εργασίας. Έχει συμφωνηθεί μεγάλη επένδυση, η δεύτερη μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου προσχώρησης του NATO. Σύμφωνα με τον κ. Zaev το γεγονός αυτό σημαίνει ότι οι επενδυτές αναγνωρίζουν τη χώρα ως έναν σταθερό και ασφαλή προορισμό. Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Angjusev δήλωσε ότι το χαρτοφυλάκιο προϊόντων της εταιρείας περιλαμβάνει φαρμακευτικές συσκευές, στυλό ινσουλίνης, συσκευές εισπνοής και μετρητές γλυκόζης αίματος που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως. Το ένα τέταρτο του αριθμού των εργαζομένων θα είναι προσωπικό με υψηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας και οι υπόλοιποι θα έχουν υψηλές τεχνολογικές γνώσεις, σύμφωνα με τον κ. Angjusev. Η εταιρεία διαθέτει σήμερα 50 εργοστάσια σε όλο τον κόσμο. Η Gerresheimer AG παράγει ετησίως έσοδα ύψους περίπου 1,3 δισ. ευρώ ή, όπως δήλωσε ο Angjusev, ήτοι το 1/3 του προϋπολογισμού της Βόρειας Μακεδονίας. Ο κ. Angjusev πρόσθεσε ότι αυτή είναι η πρώτη από τις πέντε φάσεις της επένδυσης.

-Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής αυξήθηκε κατά 12% (Ιαν. 2019)

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 12,0% τον Ιανουάριο τ.ε., έναντι 7,9% το Δεκέμβριο 2018, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Η άνοδος οφειλόταν κυρίως στην αύξηση κατά 4,0% της Μεταποιητικής παραγωγής, η οποία έχει το μεγαλύτερο μερίδιο στη συνολική βιομηχανική παραγωγή, 77,13%, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Στατιστική Υπηρεσία της χώρας. Το 2018 ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε 5,4% σε ετήσια βάση.

-Οι τιμές βιομηχανικής παραγωγής υποχώρησαν 0,8% σε ετήσια βάση (Ιαν. 2019)

Σύμφωνα με στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι τιμές βιομηχανικής παραγωγής στη Βόρεια Μακεδονία υποχώρησαν 0,8% σε ετήσια βάση, τον Ιανουάριο τ.ε., αφού υποχώρησαν το ίδιο ποσοστό το Δεκέμβριο 2018. Σε μηνιαία βάση, οι τιμές παραγωγού αυξήθηκαν κατά 0,4% τον Ιανουάριο τ.ε., σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της χώρας.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-LEONARDO: Νέα προηγμένα συστήματα αερομεταφοράς και εναέριας κυκλοφορίας επιλέγει η Βόρεια Μακεδονία

Όπως ανακοινώθηκε στο «World Air Traffic Management Congress (WAC) 2019» στην Μαδρίτη (12 - 14 Μαρτίου τ.ε.) η εταιρεία Leonardo, ο κορυφαίος προμηθευτής προηγμένων συστημάτων ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας στον κόσμο, κέρδισε το διαγωνισμό για την παροχή συστήματος ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας του M-NAV, του Παρόδου Υπηρεσιών Αεροναυτιλίας της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας. Το πρόγραμμα που θα εγκατασταθεί στο Διεθνή Αερολιμένα Σκοπίων (LeadInSky) συμμορφώνεται με το πρόγραμμα Έρευνας εναέριας κυκλοφορίας του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού (SESAR) και τις απαιτήσεις του Eurocontrol. Το σύστημα αποκτά και ενσωματώνει πληροφορίες από πολλές πηγές, από ραντάρ σε δορυφόρους, για να παρέχει πλήρη επίγνωση της κατάστασης στους ελεγκτές πύργων και τους χειριστές στα κέντρα ελέγχου. Επίσης επιτρέπει τη σταδιακή ενσωμάτωση των νέων λύσεων που έχουν αναπτυχθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του προγράμματος SESAR, και είναι επεκτάσιμο, για να διατηρήσει τα υψηλότερα επίπεδα απόδοσης, καθώς τα επίπεδα της εναέριας κυκλοφορίας συνεχίζουν να μεγαλώνουν.

-Πτήσεις της Wizz Air από τα Σκόπια στο Baden-Baden και την Βρέμη

Η Wizz Air ξεκίνησε τον Μάρτιο τ.ε. πτήσεις από τα Σκόπια στο Baden-Baden και την Βρέμη. Τις πτήσεις εγκαινίασαν σε ειδική τελετή στο αεροδρόμιο ο Υπουργός Μεταφορών κ. Goran Sugareski και ο διευθύνων σύμβουλος της TAV στη Βόρεια Μακεδονίας κ. Alper Ersoy.

-Νέες πτήσεις της Wizz Air από Αχρίδα προς Μιλάνο και Μάλμε

Το πρώτο αεροπλάνο από το Μάλμε (Σουηδία) με 118 επιβάτες προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο της Αχρίδας τη Δευτέρα 18.03.2019 και το πρώτο αεροπλάνο από το Μιλάνο (Ιταλία) προσγειώθηκε την Τρίτη 19.03.2019. Θα υπάρχουν απ' ευθείας πτήσεις της Wizz Air στην Αχρίδα από το Μιλάνο και το Μάλμε και αντίστροφα δύο φορές την εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Από έρευνα προκύπτει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα των πολιτών στα Σκόπια είναι η ρύπανση

Οι πολίτες των Σκοπίων πιστεύουν ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν αυτή τη στιγμή - περισσότερο από την αστικοποίηση, από την καταστροφή των χώρων πρασίνου και τα μέσα μαζικής μεταφοράς κ.ο.κ. - είναι η ρύπανση. Το 72% των ερωτηθέντων σε έρευνα, που πραγματοποιήθηκε από τον οργανισμό έρευνας Brima Gallup για την Nezavisen Vesnik / Ανεξάρτητη καθημερινή εφημερίδα, δήλωσε ότι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη ήταν τα διάφορα είδη της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Το γεγονός ότι η πόλη των Σκοπίων καταλαμβάνει κορυφαία θέση στο κατάλογο των πιο μολυσμένων πόλεων παγκοσμίως, εδώ και αρκετό καιρό, αντικατοπτρίζεται, επίσης, στα αποτελέσματα της έρευνας. Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (79%) δεν είναι καθόλου ικανοποιημένη με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται τα μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης στην πόλη των Σκοπίων. Από αυτούς, το 48% δήλωσαν ότι ήταν πολύ δυσαρεστημένοι και το 31% δήλωσαν ότι ήταν κάπως δυσαρεστημένοι και μόνο το 18% δήλωσαν ότι ήταν κάπως ικανοποιημένοι.

-Προσφυγή στην UNESCO για την κατασκευή μινιρέ ύψους 32 μ στην Αχρίδα

Οι επιθεωρητές του Γραφείου Προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σταμάτησαν την κατασκευή του μινιρέ ύψους 32 μέτρων στην Αχρίδα και επέβαλαν πρόστιμο στον επενδυτή. Μια τοπική οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών κοινοποίησε στην UNESCO τη εν λόγω κατασκευή. Ο παγκόσμιος οργανισμός δήλωσε ότι η υπόθεση θα εξεταστεί κατά την 43η σύνοδο.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Μείωση του αριθμού των ξένων τουριστών στην Βόρεια Μακεδονία (Ιαν. 2019)

Ο αριθμός των ξένων τουριστών που επισκέφτηκαν τη Βόρεια Μακεδονία τον Ιανουάριο υποχώρησε κατά 2,7% σε ετήσια βάση φτάνοντας τους 29.423, σύμφωνα με την στατιστική υπηρεσία της χώρας. Ως προς τα στοιχεία του πρώτου μήνα του 2019, ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 2,6% φτάνοντας τους 19.598. Ο συνολικός αριθμός των τουριστών που διαμένουν στη χώρα μειώθηκε κατά 0,7% σε 49,021 τον Ιανουάριο τ.ε.. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων που πραγματοποίησαν οι τουρίστες στη Βόρεια Μακεδονία τον Ιανουάριο μειώθηκε κατά 4,3% σε 102.691. Από το σύνολο των ξένων τουριστών που επισκέφτηκαν τη Βόρεια Μακεδονία τον Ιανουάριο τ.ε., το 14% προέρχεται από την Ελλάδα, το 13,6% από τη Βουλγαρία και το 11,5% από το Κοσσυφοπέδιο.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (18/03/2019)

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών της 18^{ης} Μαρτίου τ.έ. είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS%20March_2019%20mk.pdf

-Νέα αύξηση στους μισθούς 0,8% στην Βόρεια Μακεδονία (Ιαν.2019)

Ο πραγματικός καθαρός μισθός της Βόρειας Μακεδονίας αυξήθηκε κατά 0,8% σε ετήσια βάση τον Ιανουάριο 2019, αφού αυξήθηκε κατά 7,2% το Δεκέμβριο 2018, σύμφωνα με την εθνική στατιστική υπηρεσία. Σε ονομαστικούς όρους, ο μέσος καθαρός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία αυξάνεται κατά 2,0% στα 24,517 δηνάρια (449,7 δολάρια / 396,2 ευρώ) τον Ιανουάριο τ.ε. Η ισχυρότερη ετήσια αύξηση των μισθών σε ονομαστικούς όρους, 9,6%, καταγράφηκε στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής εργασίας, ακολουθούμενη από τον τομέα εξόρυξης και λατομείων με ποσοστό 8,3%. Σε μηνιαία βάση, ο μέσος ονομαστικός καθαρός μισθός στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκε κατά 4,8% τον Ιανουάριο τ.ε..

-Η αύξηση του κατώτατου μισθού αποθαρρύνει δυνητικούς επενδυτές στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με το Γερμανικό Βιομηχανικό και Εμπορικό Επιμελητήριο στην Βόρεια Μακεδονία, η νέα αύξηση των κατώτατων μισθών αποθαρρύνει τους ξένους επενδυτές ώστε να επιλέξουν την χώρα αυτή ως επενδυτικό προορισμό. Σύμφωνα με την έρευνα του Επιμελητηρίου, ένας νέος νόμος περί κατώτατων μισθών θα καταστήσει τη χώρα λιγότερο ελκυστική, διότι θα επιβάλει πρόσθετα μη προγραμματισμένα κόστη στις επιχειρήσεις. Στην αρχή του τρέχοντος έτους, τέθηκε σε ισχύ ο νόμος για την αύξηση του συντελεστή φόρου

εισοδήματος φυσικών προσώπων από 10% σε 18% για εκείνους των οποίων οι καθαροί μισθοί υπερβαίνουν τα 900 ευρώ. Σε περίπτωση νέας αλλαγής του νόμου περί κατώτατου μισθού, οι εταιρείες θα αντιμετωπίσουν και πάλι πρόσθετες δαπάνες που δεν έχουν ρυθμιστεί εγκαίρως στους προϋπολογισμούς τους. Το 85% των συμμετεχουσών επιχειρήσεων υποστηρίζουν ότι για τη λήψη τέτοιων μέτρων η Κυβέρνηση θα πρέπει να ενημερώνει ένα χρόνο νωρίτερα τις επιχειρήσεις. Η Διεύθυνση Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης πιστεύει ότι οι αντιδράσεις των εταιρειών, είτε είναι ξένες είτε τοπικές, είναι δικαιολογημένες. Συμφωνούν ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων. Η Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποίησε, επίσης, ότι η απόφαση για αύξηση του κατώτατου μισθού θα οδηγήσει εκ νέου σε άτυπη οικονομία και αύξηση του ποσοστού ανεργίας, ιδίως μεταξύ των νέων. Η Υπουργός Εργασίας κ. Mila Carovska, από την άλλη πλευρά, ισχυρίζεται ότι η αύξηση των κατώτατων μισθών απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα και ότι, ως εκ τούτου, θα ενισχυθεί πάλι φέτος. Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, ο ελάχιστος μισθός θα φτάσει από 12.000 σε 14.000 δηνάρια. Το Γερμανικό επιμελητήριο διεξάγει νέα έρευνα μεταξύ εγχώριων και ξένων εταιρειών από τον τομέα της βιομηχανίας της Βόρειας Μακεδονίας.

-Ισραηλινά Funds εξετάζουν πιθανές επενδύσεις σε διάφορους κλάδους στη Βόρεια Μακεδονία

Στο Ταμείο για την Καινοτομία και την Τεχνολογική Ανάπτυξη, τριάντα επιχειρήσεις που χρηματοδοτούνται από τον τρίτο πυλώνα του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης, παρουσίασαν τις προοπτικές τους σε μια ομάδα ισραηλινών Funds και επιχειρηματιών που ενδιαφέρονται να επενδύσουν στη χώρα. Οι Ισραηλινοί επενδυτές επέλεξαν τις τριάντα επιχειρήσεις από κατάλογο περίπου 200 εταιρειών που έλαβαν χρηματοδότηση από το Ταμείο Καινοτομίας. Όπως δήλωσε ο Πρέσβης του Ισραήλ κ. Dan Organ, υπάρχουν πολλές προοπτικές συνεργασίας μεταξύ των δυο χωρών, ιδιαίτερα στον τομέα της οικονομίας και δήλωσε τη διαθεσιμότητα της Πρεσβείας να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Διευκρίνισε επίσης ότι το Ισραήλ ενδιαφέρεται για συνεργασία στον τομέα της πληροφορικής, καθώς και σε οτιδήποτε σχετίζεται με την καινοτομία και τον τουρισμό. Πρόσθεσε ότι έχει ήδη καθιερωθεί συνεργασία στους τομείς της ιατρικής και υγειονομικής περίθαλψης και ότι υπάρχει ακόμα τεράστιο αναξιοποίητο δυναμικό στους τομείς της γεωργίας και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Ο κ. Jovan Despotovski, Διευθυντής του Ταμείου Ανάπτυξης Καινοτομίας και Τεχνολογίας, ανέφερε ότι έχει ήδη ξεκινήσει η δυνατότητα χρηματοδότησης επιχειρήσεων της Βόρειας Μακεδονίας, μέσω μιας εσθονικής πλατφόρμας και ότι κατά την προσεχή περίοδο θα αναζητηθούν τρόποι αρωγής των εγχώριων επιχειρήσεις ώστε να μπορούν να αξιοποιούν χρηματοδότηση μέσω άλλων ξένων πηγών.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Οι ΑΞΕ στη Βόρεια Μακεδονία υπερτριπλασιάστηκαν το 2018 (Μάρτιος 2019)

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ) στη Βόρεια Μακεδονία ανήλθαν σε 624,5 εκατ. ευρώ (706.900.000 \$) το 2018, σε σύγκριση με 181,7 εκατ. ευρώ το 2017, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Κεντρική Τράπεζα της χώρας. Μόνο το Δεκέμβριο 2018, οι ΑΞΕ στη Βόρεια Μακεδονία ανήλθαν σε 175,2 εκατ. ευρώ, έναντι 47,2 εκατ. ευρώ το Δεκέμβριο του 2017.

-Ανάπτυξη οικονομίας Βόρειας Μακεδονίας κατά 2,7% το 2018: Επιτάχυνση ρυθμού ανάπτυξης το δ' τρίμηνο του 2018 - Ανάκαμψη κατασκευαστικού τομέα

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας κινήθηκε ανοδικά το τελευταίο τρίμηνο του 2018, ανερχόμενος, σύμφωνα με την εδώ Στατιστική Υπηρεσία, στο 3,7%. Υπενθυμίζεται ότι το 2018 ξεκίνησε με χαμηλό ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ της χώρας (0,9% το πρώτο τρίμηνο). Στη συνέχεια, ωστόσο, ο ρυθμός ανάπτυξης επιταχύνθηκε σημαντικά αγγίζοντας το 3,1%, το δεύτερο τρίμηνο, για να υποχωρήσει ελαφρά στο 3,0%, το τρίτο τρίμηνο. Ως αποτέλεσμα της προαναφερθείσας πορείας της οικονομίας, ο ρυθμός ανάπτυξης διαμορφώθηκε, το 2018, στο 2,7%, κοντά στην αναθεωρηθείσα πρόβλεψη του Υπουργείου Οικονομικών για ανάπτυξη 2,8%. Η ανοδική πορεία του ΑΕΠ της Βόρειας Μακεδονίας, το τελευταίο τρίμηνο του 2018, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανάκαμψη του κατασκευαστικού κλάδου, ο οποίος κατέγραψε αύξηση της τάξης του 19,6% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2017. Ανοδικά κινήθηκαν επίσης το εμπόριο (χονδρικό και λιανικό), οι μεταφορές και οι υπηρεσίες διαμονής και εστίασης (7,9%), καθώς και η μεταποίηση (6,3%).

Αντιθέτως, πτωτική τάση παρουσίασαν ο τομέας επικοινωνιών και πληροφορικής (-12,6%), καθώς και ο κτηματομεσιτικός κλάδος (-3,8%). Σε ετήσια βάση, ο κύκλος εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου αυξήθηκε μόλις κατά 0,2%, ενώ τη μεγαλύτερη άνοδο κατέγραψαν οι δραστηριότητες εμπορίου, μεταφορών, διαμονής και εστίασης (9,2%). Κινητήριος μοχλός της ανάπτυξης ήταν και το 2018 η ιδιωτική κατανάλωση, η οποία αυξήθηκε, το τέταρτο εξάμηνο του έτους, κατά 6,3% (σε ονομαστικούς όρους), αντιστοιχώντας στο 62,4% του ΑΕΠ της χώρας. Ανοδικά κινήθηκε, την ίδια περίοδο και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου - δείκτης των κρατικών επενδύσεων - καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 13,7% και αντιστοιχώντας στο 40,6% του ΑΕΠ. Σε ετήσια βάση, η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 4,5% (64,3% του ΑΕΠ) και ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου κατά 7,1% (32,9% του ΑΕΠ). Η ανάκαμψη του κατασκευαστικού κλάδου αποτέλεσε το κρίσιμο ζητούμενο για το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, κατά το χρονικό διάστημα που ακολούθησε τη σταθεροποίηση της πολιτικής κατάστασης στη χώρα, καθώς ήταν απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτάχυνση του αναπτυξιακού ρυθμού της οικονομίας. Η επιτευχθείσα επάνοδος στη θετική τάση τροφοδοτήθηκε, ως επί το πλείστον, από την επανέναρξη, στα τέλη του 2018, δημοσίων έργων υποδομών (που είχαν παγώσει κατά το παρελθόν), όπως μαρτυρεί και η σημαντική αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου, το τελευταίο τρίμηνο του 2018. Εφ' όσον, όπως αναμένεται, συνεχιστεί η ανοδική πορεία του κατασκευαστικού τομέα και διατηρηθεί η πολιτική σταθερότητα, διαμορφώνονται οι κατάλληλες συνθήκες, ώστε η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας να επιτύχει τον προβλεπόμενο από το εδώ Υπουργείο Οικονομικών ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 3,2% για το 2019.

-Επιβράδυνση των τιμών καταναλωτή τον Φεβρουάριο 2019

Οι τιμές του καταναλωτή στη Βόρεια Μακεδονία αυξήθηκαν κατά 1,1% σε ετήσια βάση το Φεβρουάριο τ.ε., αυξημένες κατά 1,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, σύμφωνα με στατιστική υπηρεσία της χώρας. Οι τιμές των τροφίμων και των μη αλκοολούχων ποτών, που έχουν το μεγαλύτερο βάρος (κατά 38%) στο καλάθι του καταναλωτή, αυξήθηκαν 2,3% το Φεβρουάριο τ.ε., μετά από αύξηση κατά 2,0% τον Ιανουάριο τ.ε., σύμφωνα με ανακοίνωση της στατιστικής υπηρεσίας. Οι τιμές των κατοικιών, του νερού, του ηλεκτρικού ρεύματος, του φυσικού αερίου και άλλων καυσίμων, οι οποίες έχουν το δεύτερο μεγαλύτερο βάρος (κατά 13%) στο δείκτη, σημείωσαν άνοδο 0,1% το Φεβρουάριο τ.ε. μετά την προσθήκη 0,2% τον προηγούμενο μήνα. Οι τιμές στον τομέα των μεταφορών, (με βάρος 8,7% στο καλάθι των καταναλωτών), μειώθηκαν 3,7% το Φεβρουάριο τ.ε., μετά από μείωση 2,9% τον προηγούμενο μήνα. Σε μηνιαία βάση, οι τιμές καταναλωτή της Βόρειας Μακεδονίας παρέμειναν αμετάβλητες το Φεβρουάριο, μετά από πτώση 0,1% τον Ιανουάριο 2019.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Δημιουργία κοινής οικονομικής ζώνης μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Αλβανίας

Σύμφωνα με τον τοπικό τύπο, ο Πρωθυπουργός της Αλβανίας κ. Έντι Ράμα συμφώνησε με τον ομόλογό του κ. Ζόραν Ζάεφ να δημιουργηθεί μια κοινή οικονομική ζώνη στα σύνορα μεταξύ των δύο χωρών. Οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών αυξήθηκαν κατά 11% σε ετήσια βάση το 2018, ανέφερε ο κ. Ράμα σε δήλωσή του, μετά τη υποδοχή του κ. Ζάεφ στα Τίρανα. Από την πλευρά του, ο κ. Ζάεφ δήλωσε ότι οι δύο κυβερνήσεις έχουν την υποχρέωση να εισάγουν κοινούς ελέγχους στα σύνορα, μειώνοντας κατά 20% το χρόνο διέλευσης ανθρώπων και αγαθών. Οι δύο Πρωθυπουργοί εξέφρασαν την πεποίθηση ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) θα ξεκινήσει ενταξιακές συνομιλίες με την Αλβανία και τη Βόρεια Μακεδονία τον Ιούνιο τ.ε.. Το Συμβούλιο της ΕΕ χορήγησε το καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Αλβανία το 2014 και στην Βόρεια Μακεδονία το 2015.

-Προβλήματα στο διμερές εμπόριο με τη Ρωσία εξ αιτίας της αλλαγής ονόματος της χώρας

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, ο ΠΘ κ. Ζόραν Ζάεφ έκανε χθες δεκτό τον Ρώσο Πρέσβη στα Σκόπια, κ. Σεργκέι Μπαζντνίκιν, ο οποίος του επέδωσε αντίγραφο ρηματικής διακοίνωσης που αναφέρει ότι «σύμφωνα με απόφαση του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η Ρωσική Ομοσπονδία αναγνωρίζει το νέο όνομα Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας». Στην ανακοίνωση σημειώνεται, επίσης, ότι στη συνάντηση ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας και ο Ρώσος Πρέσβης επιβεβαίωσαν την δέσμευση των χωρών τους για την διατήρηση των παραδοσιακών φιλικών σχέσεων μέσω ενεργού διαλόγου. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, στην συνάντηση δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις δυνατότητες ενίσχυσης της οικονομικής συνεργασίας, που διαπιστώνεται μεταξύ άλλων από την αύξηση 90% που σημείωσαν οι εξαγωγές νωπών

φρούτων και λαχανικών από την Βόρεια Μακεδονία στην Ρωσία τον Ιανουάριο 2019 σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του 2018. Προηγουμένως, στον τοπικό τύπο αναφέρθηκαν προβλήματα στο διμερές εμπόριο μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Ρωσίας, όταν η τελευταία αρνήθηκε να επιτρέψει την διέλευση αυτοκινητιστών της πρώτης με έγγραφα που δηλώνουν το νέο όνομα της χώρας. Ωστόσο, ο κ. Dejan Besliev από το Μεικτό Επιμελητήριο στα Σκόπια διαβεβαίωσε ότι η εξαγωγή προϊόντων της Βόρειας Μακεδονίας στη Ρωσική Ομοσπονδία διεξάγεται ομαλά και ότι η Ρωσία έχει αναγνωρίσει το νέο όνομα της χώρας.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Δυσκολία απορρόφησης κονδυλίων αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις της Βόρειας Μακεδονίας

Παρά την ύπαρξη αρκετών διαθέσιμων πόρων, φαίνεται ότι οι επιχειρήσεις στη Βόρεια Μακεδονία εμφανίζουν αδυναμία απορρόφησης κονδυλίων από ευρωπαϊκούς πόρους, σύμφωνα με το Οικονομικό Επιμελητήριο της χώρας. Οι επιχειρήσεις δεν είναι εξοικειωμένες με τις διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και τα πολυάριθμα έγγραφα που απαιτούνται, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να υποβάλλουν με επιτυχία αιτήσεις για την απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων. Σε διάρκεια επτά ετών απορροφήθηκαν από επιχειρήσεις μόλις 7 εκατ. ευρώ από συνολικά 80 δισ. ευρώ που διατίθενται μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Horizon 2020», (πρόγραμμα που απευθύνεται στον επιχειρηματικό τομέα, στα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια, για αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα και να δημιουργήσουν περισσότερες θέσεις εργασίας). Επίσης, από το 2007 έως το 2014, το ποσοστό απόδοσης στη χρήση της χρηματοδότησης του προγράμματος IPARD 1 ήταν 17% και το ποσοστό αποτελεσματικότητας στη χρήση των κονδυλίων του προγράμματος IPARD 2 από το 2014 έως το 2020 είναι μέχρι σήμερα 22%.

-Η Γαλλία και η Ολλανδία εξακολουθούν να αμφιβάλλουν για την ετοιμότητα της Βόρειας Μακεδονίας να ξεκινήσει συνομιλίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με δηλώσεις του Ολλανδού ΥΠΕΞ, κ. Stef Blok, η χώρα πρέπει να επιδείξει πρόοδο, ειδικά όσον αφορά στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Όπως ανέφερε σε πρωινό εργασίας στις Βρυξέλλες, στο οποίο, επίσης, συμμετείχαν ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Nikola Dimitrov και ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Bujar Osmani, επικροτείται η επίλυση της διαφωνίας επί του ονόματος, ωστόσο αυτό δεν καθιστά λιγότερο σημαντική την πρόοδο σε άλλους τομείς.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Πύλη δημοσίευσης δεδομένων DATA.GOV.MK

Το Υπουργείο Κοινωνίας της Πληροφορίας και Διοίκησης εγκαινίασε στις 21.12.2018 μια νέα ανοιχτή εθνική πύλη δεδομένων, όπου έχουν δημοσιευτεί 111 σύνολα δεδομένων, από 42 ιδρύματα, τα οποία αποτελούν μέρος της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. Σύμφωνα με τον Υπουργό Κοινωνίας της Πληροφορίας, κ. Damjan Mancenski, ορισμένα από τα διαθέσιμα στοιχεία για την πύλη δημοσιεύονται για πρώτη φορά, ενώ άλλα έχουν ήδη δημοσιευθεί, αλλά είναι τώρα διαθέσιμοι σε ένα μόνο σημείο. Η πύλη περιλαμβάνει στοιχεία συστηματοποιημένα και σε μορφή που είναι εύκολο να κατανοηθούν, ενώ αφήνει περιθώρια για περαιτέρω ανάλυση και επιπλέον χρήση. Σύμφωνα με τον κ. Mancenski, στόχος της πύλης είναι η βελτίωση της παροχής υπηρεσιών και η αποδοτικότητα του δημόσιου τομέα. Επίσης επιδιώκει να επιτρέψει στους πολίτες να έχουν αυξημένη συμμετοχή στη χάραξη πολιτικής, αλλά και στην ανάλυση των αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τον αρμόδιο για θέματα επικοινωνίας, λογοδοσίας και διαφάνειας Υπουργό Χωρίς Χαρτοφυλάκιο, κ. Robert Poronski, ο ιστότοπος πρέπει να επιτρέπει μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτικών στην οικοδόμηση της χώρας, να βοηθήσει στην καταπολέμηση της διαφθοράς και να προσφέρει νέες ευκαιρίες στον επιχειρηματικό τομέα. Με τα διαθέσιμα δεδομένα, το σύστημα μπορεί να λειτουργήσει καλύτερα, λέει ο Πρέσβης του Ηνωμένου Βασιλείου, κ. Rachel Galloway, μιλώντας για το βρετανικό παράδειγμα. Η πύλη που προωθούμε σήμερα θα πρέπει να αυξήσει και να διευκολύνει την πρόσβαση των πολιτών στην πληροφόρηση και ταυτόχρονα να τους εμπλέξει και να τους εμπλακεί ώστε να συμβάλουν στον τρόπο ανάπτυξης πολιτικής", δήλωσε ο πρεσβευτής.

-Σχέδιο επιστροφής ΦΠΑ από την 1^η Ιουνίου τ.ε.

Το πολυαναμενόμενο σχέδιο επιστροφής ΦΠΑ αναμένεται να αρχίσει να παράγει αποτελέσματα την 1^η Ιουλίου τ.ε.. Όλοι οι πολίτες ηλικίας άνω των 15 ετών θα λάβουν το 15% του καταβληθέντος ΦΠΑ. Το ποσό του συνολικού κύκλου εργασιών τους και το ποσό του ΦΠΑ που πρέπει να καταβληθεί θα καταγραφούν στα κινητά τους τηλέφωνα. Ο πρωθυπουργός κ. Ζόραν Ζάεφ δήλωσε ότι είχε συζητήσει τις λεπτομέρειες του έργου με τον Υπουργό Οικονομικών κ. Ντράγκαν Τεβντόβσκι και την Δ/τρια του Γραφείου Δημόσιων Εσόδων κα Σάνια Λουκάρεβσκα. Όπως ανέφερε, το σύστημα θα ψηφιοποιηθεί και θα βασίζεται στα σύγχρονα μέσα πληρωμής. Το ποσό που πρέπει να επιστραφεί θα είναι περιορισμένο. Ο στόχος του μέτρου είναι να παρακινήσει τους πολίτες να αγοράζουν μόνο από καταστήματα που εκδίδουν φορολογικές δηλώσεις, λειτουργώντας ουσιαστικά ως φορολογικοί επιθεωρητές, με στόχο την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής. Το ΔΝΤ σχολίασε πρόσφατα ότι, το αποτέλεσμα της αποφυγής έκδοσης αποδείξεων είναι η μείωση των εσόδων ΦΠΑ που συλλέγει το κράτος κατά 15 έως 25%. Ο κύριος λόγος είναι η έλλειψη ικανότητας της φορολογικής διοίκησης να ελέγξει την έκδοση φορολογικών εσόδων. Ωστόσο, σύμφωνα με τον πρωθυπουργό κ. Ζαεφ, το ποσό που το κράτος χάνει γι' αυτό το λογαριασμό είναι μεγαλύτερο, ανερχόμενο τουλάχιστον στο 30%. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο κ. Ζαεφ, δεν είναι μόνο η απώλεια περίπου 300 εκατ. ευρώ ετησίως, αλλά και αθέμιτος ανταγωνισμός εις βάρος όλων των έντιμων φορολογούμενων.

-Υψηλό το ποσοστό της φτώχειας στη Βόρεια Μακεδονία

Μόνο στο 2,7% των πολιτών στα αστικά κέντρα και στο 3,2% των πολιτών στις αγροτικές κοινότητες επαρκεί το εισόδημά τους για την κάλυψη των μηνιαίων αναγκών τους, σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η κρατική στατιστική υπηρεσία. Από την άλλη πλευρά, περισσότερο από το ένα τέταρτο, ή το 28,6%, λένε ότι είναι πολύ δύσκολο για αυτούς να ανταπεξέλθουν οικονομικά. Κατά μέσο όρο, τα νοικοκυριά στην Βόρεια Μακεδονία κερδίζουν περίπου 6.000 ευρώ ετησίως, ή 500 ευρώ το μήνα. Το φτωχότερο 20% αυτών, ωστόσο, έχει μόνο το ένα τρίτο αυτού του ποσού, ή 2.000 ευρώ ετησίως και 173 ευρώ το μήνα. Το πλουσιότερο 20%, από την άλλη πλευρά, έχει περίπου 11.000 ευρώ κατά μέσο όρο το χρόνο, ή 907 ευρώ το μήνα. Οι στατιστικές αποκαλύπτουν ότι από το εισόδημα όλων των νοικοκυριών της Βόρειας Μακεδονίας, μόνο το 5,6% ανήκει στα φτωχότερα 20% και το 40% στο πλουσιότερο 20% του πληθυσμού. Το ποσοστό της φτώχειας, που υπολογίζεται με βάση τις συστάσεις της Eurostat, παρουσιάζει άνοδο. Το 2015 ήταν 21,5%, το 2016 21,9% και το 2017 22,2%.

-Υποβολή φορολογικών δηλώσεων για το 2018 έως το τέλος Μαΐου τ.ε..

Την 1^η Απριλίου τ.ε, το Γραφείο Δημόσιων Εσόδων θα αρχίσει να στέλνει e-mail με συμπληρωμένες ετήσιες φορολογικές δηλώσεις για τα εισοδήματα του 2018. Οι φορολογούμενοι θα πρέπει να επιβεβαιώσουν ή να διορθώσουν τις φορολογικές δηλώσεις μέχρι τις 31 Μαΐου τ.ε.. Σχεδόν 700.000 φορολογούμενοι έχουν εγγραφεί στο ηλεκτρονικό σύστημα του Δημόσιου Φορέα.

-Παγκόσμια Έκθεση Ευτυχίας του ΟΗΕ: Η Βόρεια Μακεδονία καταλαμβάνει την 84^η θέση

Στην Έκθεση του ΟΗΕ με τίτλο «World Happiness Report», η οποία δημοσιεύθηκε στις 20.3.2019, η Φινλανδία κατέλαβε παγκοσμίως την πρώτη θέση, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, σε σύνολο 156 χωρών. Από την άλλη πλευρά, η Βόρεια Μακεδονία βελτίωσε τη θέση της φέτος, καταλαμβάνοντας την 84^η θέση, ενώ πέρυσι κατείχε την 89^η θέση. Τις πρώτες θέσεις στη Παγκόσμια Έκθεση Ευτυχίας – η οποία βασίζεται σε τρία χρόνια ερευνών για το πόσο χαρούμενοι αισθάνονται οι ίδιοι οι πολίτες – τοποθετούνται οι σκανδιναβικές χώρες Δανία, Νορβηγία και Ισλανδία. Οι παράγοντες που χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση των χωρών περιλαμβάνουν το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ), το προσδόκιμο ζωής και η αντίληψη περί διαφθοράς στην κυβέρνηση και στις επιχειρήσεις. Η φετινή έκθεση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην «ευτυχία και την κοινότητα», λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως τα social media και την τεχνολογία, τις κοινωνικές νόρμες, οι συγκρούσεις και τις κυβερνητικές πολιτικές. Στον κατάλογο των 10 πιο ευτυχισμένων χωρών ήταν, επίσης, οι Κάτω Χώρες, η Ελβετία, η Σουηδία, η Νέα Ζηλανδία, ο Καναδάς και η Αυστρία. Η Σλοβενία είναι η πιο ευτυχισμένη από τις χώρες της περιοχής, κατετάγη 44^η ακολουθούμενη από το Κοσσυφοπέδιο (46^η), η Σερβία (70^η), το Μαυροβούνιο (73^η), την Κροατία (75^η), η Βοσνία και Ερζεγοβίνη (78^η), την Ελλάδα (82^η), τη Βουλγαρία (97^η) και την Αλβανία (107^η). Οι Ηνωμένες Πολιτείες κατατάσσονται στην 19^η θέση, η Ρωσία στην 68^η, η Κίνα στην 93^η και η Ινδία 140^η. Στο τέλος του καταλόγου του «World Happiness Report» ήταν η Ρουάντα, η Τανζανία, το Αφγανιστάν, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία και το Νότιο Σουδάν.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Σύνοδος Κορυφής Ευρωπαϊκών Ελεύθερων Οικονομικών Ζωνών στα Σκόπια

Στις 2-4 Μαΐου 2019, τα Σκόπια θα φιλοξενήσουν Σύνοδο κορυφής των Ευρωπαϊκών Ελεύθερων Οικονομικών Ζωνών με πάνω από 350 συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο. Η Διεύθυνση Τεχνολογικών και Βιομηχανικών Ζωνών Ανάπτυξης (TBZA) θα φιλοξενήσει την εν λόγω Σύνοδο, σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Ελεύθερων Ζωνών. Θα προσκληθούν να συμμετάσχουν Υπουργοί και Αναπληρωτές Πρωθυπουργοί καθώς και εκπρόσωποι των ελεύθερων οικονομικών ζωνών. Με την ευκαιρία της Συνόδου θα προβληθούν θέματα, μεταξύ των οποίων η εναρμόνιση των πολιτικών ζώνης στην περιοχή και η ανάληψη κοινής στάσης, όσον αφορά στην επέκταση της κυβερνητικής βοήθειας σε ξένους επενδυτές. Η Διεύθυνση TBZA αναφέρει ότι οι κρατικές επιδοτήσεις ευθυγραμμίζονται με εκείνες της ΕΕ, αλλά αυτό που θέλει η ΕΕ είναι η ευθυγράμμιση των κανονισμών στην περιοχή. Η Διεύθυνση TBZA αναμένει επίσης ότι η διάσκεψη κορυφής θα αυξήσει την προβολή της χώρας. Σύμφωνα με στοιχεία των TBZA, τους τελευταίους μήνες έχουν πραγματοποιηθεί δεκαεπτά νέες επενδύσεις στις ζώνες που βρίσκονται σε διαφορετικό στάδιο υλοποίησης. Κατά την επόμενη περίοδο θα υπογραφούν συμφωνίες για πέντε έως έξι περισσότερες επενδύσεις και ο αριθμός των επενδύσεων αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τα επόμενα δύο χρόνια. Η Διεύθυνση Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης Ζώνες επισήμανε ότι οι αρχές έχουν εξασφαλίσει ότι ο ελάχιστος μισθός για τους εργαζομένους στις βιομηχανικές ζώνες της Βορείου Μακεδονίας είναι 300 ευρώ.

-Επιχειρηματικό forum στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Πρωθυπουργού, κ. Α. Τσίπρα στα Σκόπια (Σκόπια, 02.04.2019)

Στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Πρωθυπουργού, κ. Αλέξη Τσίπρα στα Σκόπια, πραγματοποιήθηκε επιχειρηματικό forum Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας, κατά τη διάρκεια του οποίου υπεγράφη από τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης και Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Γιάννη Δραγασάκη και τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Κοčo Angjushev **Μνημόνιο Κατανόησης για τη σύσταση Κατευθυντήριας Επιτροπής για την οικονομική συνεργασία**. Τις εργασίες του forum χαιρέτισαν οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Βόρειας Μακεδονίας, κ.κ. Α. Τσίπρα και Zoran Zaev, οι Αντιπρόεδροι των Κυβερνήσεων των δυο χωρών κ.κ. Γ. Δραγασάκης, και Κ. Angjushev, ο Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (ΕΒΕΑ), κ. Κωνσταντίνος Μίχαλος και ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Branko Azeski.

-Αναφορές των ομιλητών του Επιχειρηματικού Forum

Ο Πρωθυπουργός, κ. Τσίπρας χαιρέτισε την έναρξη των εργασιών του forum σημειώνοντας ότι διανοίγονται σημαντικές **ευκαιρίες** διμερούς οικονομικής συνεργασίας και **«συνανάπτυξης»**. Ανακοίνωσε τη **σύσταση**, εντός του 2019, **διεθνούς ομάδας ειδικών** με εκπροσώπους από Ελλάδα και Βόρεια Μακεδονία για τη **διευθέτηση του θέματος των εμπορικών σημάτων**. Ενημέρωσε, επίσης, ότι με στόχο τη διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων και την ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας, προωθούνται (α) η αποφυγή της διπλής φορολόγησης, (β) η τελωνειακή συνεργασία, (γ) η υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ του Enterprise Greece και του αντίστοιχου φορέα της Βόρειας Μακεδονίας και μνημονίου μεταξύ των κεντρικών αγορών των δύο χωρών, (δ) ο κομβικός ρόλος του λιμένος Θεσσαλονίκης και η διασύνδεση με το λιμένα Πειραιώς για τη διέξοδο προς τις αγορές της κεντρικής Ευρώπης μέσω της Βόρειας Μακεδονίας, (ε) η σιδηροδρομική διασύνδεση Πειραιά - Θεσσαλονίκης - Σκοπίων - Βελιγραδίου με σύγχρονη και γρήγορη αμαξοστοιχία, που θα μεταφέρει εμπορεύματα και επιβάτες, (στ) ο εκσυγχρονισμός του ελέγχου των συνόρων και η δημιουργία περισσότερων συνοριακών σταθμών για τη διευκόλυνση και την περαιτέρω ενίσχυση των τουριστικών και εμπορικών ροών, (ζ) η παροχή τεχνογνωσίας στις νέες τεχνολογίες και στην ψηφιακή πολιτική και (η) η περαιτέρω συνεργασία των αρμόδιων Αρχών για τη διευκόλυνση των αεροπορικών συνδέσεων και των οδικών μεταφορών. Ο κ. Τσίπρας επεσήμανε ότι τόσο με την υπογραφή της Συμφωνίας των Πρεσπών, όσο και με τις προωθούμενες μεταρρυθμίσεις, **η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας** δείχνει ότι είναι πρόθυμη και **αποφασισμένη να κινηθεί στον δρόμο της ευρωπαϊκής προοπτικής** και προσέθεσε ότι η **Ελλάδα θα σταθεί αρωγός** σε αυτήν την προσπάθεια της χώρας.

Ο Πρωθυπουργός της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Ζ. Zaev χαρακτήρισε τη μέρα ιστορική και ξεχωριστή για τις επόμενες γενιές, καθώς, όπως δήλωσε, μετά από μία περίοδο με περιορισμένα περιθώρια οικονομικής συνεργασίας διανοίγεται ένα ευρύτατο φάσμα δυνητικών συνεργασιών στον τομέα της οικονομίας.

Ο κ. Zaev ανέφερε ότι ο κ. Τσίπρας είναι ο πρώτος Έλληνας Πρωθυπουργός που επισκέπτεται επισήμως τη χώρα, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της και επεσήμανε ότι η Ελλάδα αποτελεί ώριμο περιφερειακό παράγοντα, καθώς και πολιτικό και οικονομικό ηγέτη. Σημείωσε, επίσης, ότι ο διμερής όγκος εμπορίου αυξήθηκε, το 2018, κατά 20,7% (έναντι του 2017) και ότι η Ελλάδα ήταν ο δεύτερος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Βόρειας Μακεδονίας το 2018. Προσέθεσε ότι η Ελλάδα κατατάσσεται στην τρίτη θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (ΑΞΕ) στη Βόρεια Μακεδονία, με τη συνολική αξία των ελληνικών ΑΞΕ να ανέρχεται σε 474 εκατ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 10,1% επί του συνόλου των ΑΞΕ στη χώρα.

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. Γ. Δραγασάκης ανέφερε ότι στο πλαίσιο της επίσκεψης συζητήθηκαν οι δυνατότητες συνεργασίας σε ένα ευρύ φάσμα τομέων στην οικονομία, στην ενέργεια και στις μεταφορές και σημείωσε ότι για τον συντονισμό των απαραίτητων ενεργειών συμφωνήθηκε η **σύσταση μίας Κατευθυντήριας Επιτροπής**. Επεσήμανε, επίσης, ότι η επιτυχία της προσπάθειας για ενίσχυση των διμερών σχέσεων θα εξαρτηθεί (α) από τη **διεύρυνση των πεδίων συνεργασίας και των εμπλεκόμενων φορέων του κράτους και της κοινωνίας**, (β) τη **διασύνδεση της διμερούς με την περιφερειακή και τη διεθνή διάσταση**, η οποία εκφράζεται μέσα από την ενίσχυση του επενδυτικού ενδιαφέροντος για τα Βαλκάνια και των δυνατοτήτων χρηματοδότησης από διεθνείς χρηματοδοτικούς θεσμούς και (γ) την επιδίωξη της **«συνανάπτυξης»**, υπό την έννοια της βιώσιμης και αμοιβαία επωφελούς ανάπτυξης.

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Κ. Angjushev τόνισε τη **σημασία της διασύνδεσης με το λιμένα Θεσσαλονίκης για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας**. Κάλεσε, δε, τις ελληνικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στη χώρα σημειώνοντας ότι ο νόμος για τη στήριξη των επενδύσεων περιλαμβάνει μία σειρά από επενδυτικές ευκαιρίες. Αναφέρθηκε ειδικότερα στην επικείμενη **προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή φωτοβολταϊκού σταθμού συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 62 MW** και εξέφρασε την **προσδοκία** ότι θα εκδηλωθεί **ενδιαφέρον συμμετοχής από ελληνικές επιχειρήσεις**.

Ο Πρόεδρος του ΕΒΕΑ, κ. Κ. Μίχαλος αναφέρθηκε στην ενίσχυση των διμερών εμπορικών σχέσεων, το 2018 και επεσήμανε τη σημασία της διασύνδεσης με τον λιμένα Θεσσαλονίκης για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας. Προσέθεσε ότι **στόχος είναι στο άμεσο μέλλον να επιλυθούν όλα τα ζητήματα που ενδέχεται να ανακύψουν κατά την εφαρμογή στην πράξη της Συμφωνίας των Πρεσπών και να μην υπάρξει καμία σύγχυση και αντιδικία που θα συνδέεται με τη χρήση του όρου «Μακεδονία» σε εμπορικές επωνυμίες, εμπορικά σήματα και γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων**.

Στο χαιρετισμό του ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Β. Azeski σημείωσε ότι μέχρι σήμερα οι επιχειρήσεις ήταν αυτές που έχτιζαν γέφυρες και υποστήριζαν τη συνεργασία ανάμεσα σε Ελλάδα και Βόρεια Μακεδονία. Προσέθεσε ότι η **Ελλάδα είναι σταθερά στους πέντε πρώτους εμπορικούς εταίρους** της χώρας, σχεδόν **για τρεις δεκαετίες** και ότι **το 2018** κατέστη ο **δεύτερος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος** της χώρας.

-B2Bs επαφές στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού forum

Μετά την ολοκλήρωσή των χαιρετισμών και της τελετής υπογραφής του Μνημονίου Κατανόησης για τη σύσταση Κατευθυντήριας Επιτροπής για την οικονομική συνεργασία, πραγματοποιήθηκαν επιχειρηματικές συναντήσεις (B2Bs) ανάμεσα στις ελληνικές επιχειρήσεις που συνόδευσαν τον Έλληνα Πρωθυπουργό κατά την επίσημη επίσκεψη και σε επιχειρήσεις της Βόρειας Μακεδονίας. Οι συμμετέχουσες εταιρείες προέρχονταν σχεδόν από όλο το φάσμα των τομέων της οικονομίας: δομικά υλικά, μεταλλουργία, πλαστικά, ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα, καλλυντικά, ένδυση, γεωργία, τρόφιμα, λιανεμπόριο, ενέργεια, μεταφορές, ανακύκλωση, ΑΠΕ, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, κατασκευές, τράπεζες, υπηρεσίες (νομικές και λογιστικές) και τουρισμός. Διοργανώθηκαν συνολικά 314 επιχειρηματικές συναντήσεις (B2Bs). Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, η πλειονότητα των εν λόγω συναντήσεων ήταν επιτυχείς και επετεύχθησαν σημαντικές επιχειρηματικές επαφές.

Το επιχειρηματικό forum έτυχε ευρύτατης κάλυψης από τα εδω Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Αποσπάσματα από την εκδήλωση προβλήθηκαν από τους τηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας, ενώ σχεδόν το σύνολο του τύπου της Βόρειας Μακεδονίας αφιέρωσε εκτεταμένες αναφορές στη διοργάνωση.

Η Προϊσταμένη
Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄